

Duurzaamheidsautoriteit nodig naast NMa

Nederland en Europa staan voor een nieuwe periode waarin innovatie en vernieuwing van economische relaties een welkome bijdrage kunnen leveren aan versterking van onze economie en ethische standaard in de samenleving.

Door A.J. Maat (voorzitter LTO Nederland) en J.K. Nooitgedagt (voorzitter, Nederlandse Vissersbond)

Nederlandse boeren, tuinders en vissers behoren internationaal tot de top waar het gaat om duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zij willen bovendien nieuwe stappen zetten op het terrein van dierenwelzijn, biodiversiteit en klimaat. De markt vergoedt die investeringen niet altijd.

Het nieuwe kabinet moet de randvoorwaarden scheppen om duurzaamheid vanuit de markt te stimuleren. Meer duurzaamheid door marktwerking wordt vaak gefrustreerd door de mededingingsautoriteit. Hoogste tijd voor - naast de NMa - een autoriteit voor duurzaamheid.

In Nederland en in Europa worden allerlei eisen gesteld aan producten uit en productiemethoden in land- en tuinbouw en visserij. Het gaat hierbij vooral om de bescherming van onze natuurlijke omgeving (bodem, water en lucht) en de zorg voor dierenwelzijn en biodiversiteit. Van ondernemers worden investeringen gevraagd om op die punten steeds beter te scoren en dus verder te verduurzamen.

Investeringen voor eigen rekening

Marktgericht ondernemen en tegelijkertijd verantwoord produceren; dat is onze gezamenlijke intentie. Boeren, tuinders en vissers staan aan het begin van de keten. Investeringen in milieu, biodiversiteit en dierenwelzijn komen in eerste instantie voor hun eigen rekening. Op zich is dat geen probleem, maar de rendementen van deze investeringen op onze bedrijven zijn te laag en de risico's te groot. Het ontbreekt onze producenten aan marktmacht om op basis van duurzaamheid voldoende onderscheidend te zijn. Dat komt omdat aan import vaak niet dezelfde duurzaamheidseisen gesteld wordt als aan ons eigen product. Hierdoor worden onze producten op prijs weggeconcurrerd.

Investerings zijn alleen verantwoord als niet tegelijkertijd de deur van Europa wordt open gezet voor voedselproducten uit andere werelddelen, waar minder strenge duurzaamheids-eisen gelden. Dat is wat dreigt te gebeuren door de heropening van nieuwe EU-onderhandelingen met de Mercosur-landen (Argentinië, Brazilië, Uruguay, Paraguay en Venezuela).

Verdeling extra kosten

Boeren, tuinders en vissers kunnen op de weg naar duurzaam produceren pas echt meters maken, als ketenafspraken over de verdeling van de extra kosten mogelijk worden. Nu wordt de rekening vaak eenzijdig bij de producent neergelegd. Dat vormt een hindernis voor nog duurzamer produceren. Dit is niet in het belang van de burger en consument. De consument ziet op de duur kwaliteit en diversiteit van het aanbod verschromelen. De burger ziet dat zijn leefomgeving onder druk komt. Beiden hebben op de langere termijn “niet-economische belangen”. Vanuit de markt worden die belangen niet altijd gewaarborgd.

Investerings in duurzaamheid leiden tot geringere risico's als anderen meedelen in extra kosten. Van verwerker, supermarkt tot consument. Het gaat om investeringen voor de lange termijn. Een schip en een stal gaan al gauw dertig jaar mee. Maar *Fair trade* en andere vormen van duurzaam ondernemen kunnen slagen als ook economisch duurzame afspraken worden gemaakt. Nu zijn duurzamere producten 3-4 maal zo duur in de supermarkt als gangbaar geproduceerde producten, terwijl de kostprijsverschillen slechts in de orde van grootte zitten van 25 á 30 procent.

Versterking economie

Nederland en Europa staan voor een nieuwe periode waarin innovatie en vernieuwing van economische relaties een welkome bijdrage kunnen leveren aan versterking van onze economie en ethische standaard in de samenleving. Internationaal staat Nederland hoog aangeschreven als het om landbouw en visserij gaat. Juist nu er bezuinigd moet worden, dient de nieuwe regering moed te tonen om tegen het economisch tij in duurzaamheid hoog op de agenda te houden.

En dat kan zonder dat het Haags geld kost, namelijk door ketenafspraken over meerkosten van duurzaam produceren - ook wat de hoeveelheid productie betreft – groen licht te geven. Een Duurzaamheidsautoriteit die naast de NMa functioneert, moet verantwoordelijk worden voor de beoordeling. Dan zijn wij in 2020 economisch en ecologisch wereldkampioen. Boeren, vissers, burgers en consumenten hebben hier alle belang bij. Wij roepen de milieu- en consumentenorganisaties op om ons initiatief te steunen.